CSONGRÁD VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT DOKUMENTUMAIRA ÉRKEZETT

VÉLEMÉNYEK

(2021. november-december)

I.	VÉLEMÉNYEZŐK	Véleményadás	Észrevételt adott	Válaszadás szükséges	Koncepció módosítás	Vizsgálat módosítása
1	**CSCSMKH Állami Főépítészi Iroda**	kifogást nem emelt	IGEN	NEM	NEM	NEM
2	**Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat**	kifogást nem emelt	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
3	**Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat**	kifogást nem emelt	NEM	NEM	NEM	NEM
4	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat	nem véleményezett	-	-	-	-
5	**Csanytelek Község Polgármestere**	kifogást nem emelt	NEM	NEM	NEM	NEM
6	Csépa Községi Önkormányzat	nem véleményezett				
7	Felgyő Községi Önkormányzat	nem véleményezett				
8	Gátér Község Önkormányzat	nem véleményezett				
9	Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata	nem véleményezett				
10	Szelevény Község Önkormányzata	nem véleményezett				
11	Szentesi Közös Önkormányzat	nem véleményezett				
12	Tiszaalpár Nagyközség Polgármestere	nem véleményezett				
13	Tiszasas Nagyközség Polgármestere	nem véleményezett				
14	Csanytelek Polgármestere	nem véleményezett				

II.	PARTNEREK	Észrevételt adott	Válaszadás szükséges	Koncepció módosítás	Vizsgálat módosítása
1	**Berkes Rozália**	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
2	**Kecskés Szabó Gabriella** **VI-FI** **Vitalitásért és Fiatalokért Egyesület**	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN
3	**Tóth Dezső**	IGEN	IGEN	NEM	NEM

VÉLEMÉNYEK-VÁLASZOK

1. **Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat**

Az anyag kitér Csongrád térszerkezeti szempontból perifériikus helyzetére, és ezért viszonylag nagy hangsúlyt helyez a megyehatáron átnyúló, kelet-nyugati és északi kapcsolataira, illetve ezek javítására, elsősorban mint a München-Budapest-Belgrád infrastrukturális és egyben gazdasági fejlődési tengelyre való ráfonódás erősítésére (451-es főút-M5) és az M44-es gyorsforgalmi útra való kijutásra. A megyehatáron átnyúló kapcsolatok erősítése összhangban van a megyei stratégiával is, mely hozzájárulhat a megye északi települései perifériikus helyzetének oldásához, ezáltal némely hanyatlást jelző statisztikai mutató javításához. Az egyeztetési anyag említi a dél-alföldi mezővárosokkal való együttműködési irányokat, célokat. **Pontosítást javaslunk abban a vonatkozásban, hogy Szeged nem tekinthető klasszikus mezővárosnak (szabad királyi város), és a felsorolt további tiszántúli városok (Szentes, Hódmezővásárhely, Orosháza) is inkább mezővárosi gyökerűek, Hódmezővásárhely ráadásul nagyhagyományú civisváros is.** Napjainkban inkább mezőgazdasági és agrár-ipari meghatározottságú középvárosoknak tekintenénk e településeket.
Fentiek és a tiszántúli kapcsolatok mellett fontosnak tartjuk Csongrád város megyehatáron belüli térszervező szerepének erősítését is **Duna-Tisza közi térség és a Tisza-völgye irányában is**. Az itt elhelyezkedő városok-gyakran a lélekszámukon is túlmutató- szervezőereje, városi funkciói, illetve ezek kibontakoztatása hozzájárul a tanyás településhálózat és táji rendszer megőrzéséhez, életképességének javításához. Ezenkívül, a Tisza-menti európai jelentőségű ökológiai hálózatban és annak fenntartásában, hasznosításában Csongrád elhelyezkedése és szerepe, öröksége térségi léptékben is megkerülhetetlen, legyen szó akár a folyók mentére szerveződő turisztikai-rekreációs hálózat kialakításáról, akár a homokhátsági táj vízpótlásáról. A koncepcióban javasolt, települési léptékre kigondolt célkitűzések mind hozzájárulhatnak ezekhez a célokhoz, de az együttműködési irányokban kevésbé fedezhetők fel.

Válasz
Köszönjük szépen a javaslatokat. A mezővárosokkal kapcsolatos pontosításokat elvégezzük. Az együttműködési irányokra tett kiegészítő javaslatokat beépítjük a koncepcióba (Együttműködési jövővízió 9. o.)

2. **Berkes Rozália**

Berkes Rozália építész, a Hódmezővásárhelyi SZC Csongrádi Sághy Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium tanárnője:
Javasolta személyes találkozás alkalmával, hogy a településfejlesztési koncepcióban szerepeljen a közlekedés és térségi kapcsolatok témában:
„Időszerű lenne a Bokros és Tiszaalpár közötti útszakasz felújítása."

Válasz
Településfejlesztési koncepcióban az útfelújításokkal kapcsolatos fejlesztési igényeket ritkán szoktuk megjeleníteni, azok elsősorban rövid időtávú stratégiai tervekbe valók projektelemként. A településfejlesztési koncepció legalább 10 évre szól. Javasoljuk általánosan megfogalmazni az útfelújításra tett javaslatot az 5.2.3. Települési infrastruktúra hálózat fejlesztése c. részcél fejezetben (20-21.0.). A konkrét útszakasz felújítását javasolt együtt kezelni a bokrosi északi elkerülő út megépítésével a 10.2 fejezetben (37.0.), figyelembe véve a lakiteleki M44-es csomópontra való csatlakozást. Az önkormányzat így sikeresebben tudna lobbizni az útfelújításra is.

3. **Kecskés-Szabó Gabriella, Vitalitásért és Fiatalokért Egyesület elnöke**

VÁROSFEJLESZTÉSEI KONCEPCIÓHOZ ÉSZREVÉTELEK, KIEGÉSZÍTÉSI JAVASLATOK

Észrevétel a ppt-ben szereplő következő állítás átgondolására, illetve Piroskaváros fejlesztésével kapcsolatos meglátások:

„Piroskaváros hiányos zöldfelületi ellátottsága"

Vélemény: Mi akik, itt lakunk Piroskavároson, nem ezt tapasztaljuk, látjuk. Ez a városrész a város egyik legzöldebb területe, igazi falusias hangulata van, mely azok számára, akik ezt a miliőt szeretik, vonzó tényező. Ennek a hangulatát, miliőjét mi őriznénk, viszont családbarátabbá tennénk. Nagyon pozitív fejlesztések voltak a játszóterek kialakítása, bővítése és az ifjúsági gimnasztikai park létrehozása, ezekben további fejlesztési lehetőségeket látunk szükségesnek, mert a sok megüresedett és olcsó árkategóriás „kockaházakat" megvásárolják és felújítják a fiatal családok, a gyermekek, fiatalok száma jelentősen növekszik a városrészben. Lehetőségként inkább a zöldterületek, utcai fasorok egységesebbé tételére, gondozására való ösztönzést javasolnánk, vagy a faültetésekre vonatkozó régi hagyományok élénkítését (pl. gyümölcsfák ültetését a kertekbe és a házak előtti területekre-kiváló a talaj számos gyümölcsfafajta számára). A nem őshonos fafajták háttérbe szorítását javasoljuk.

A Piroskaváros egyik legfőbb problémája az infrastrukturális hiányosságokban, elavultságban keresendő. A járdák állapota tapasztalatunk szerint a legrosszabb a városban, vannak szakaszok, ahol teljesen járhatatlanok, használhatatlanok (babakocsit lehetetlen tolni rajtuk pl.). Számos utcában nincs csapadékvíz elvezető csatorna, az árkok nincsenek megfelelően karbantartva, csapadékvíz elvezetési gondok merülnek fel már egy intenzívebb zápor alkalmával is. Még nagyobb a gond a mélyebben fekvő, Tiszához közeli lapályos területeken, melyekre eleve nem szabadott volna építkezni. Rengeteg ingatlan nedvesedik, a vízszigetelések hiányosak vagy nem megfelelőek, a kertek hasznosítását is megnehezíti a gyakori belvíz. Piroskaváros rengeteg fejlesztési lehetőséget kínál a városnak, melyre érdemes lenne a jövőben sokkal nagyobb hangsúlyt fektetni és a fejlesztendő területek prioritási sorrendjében előre venni. Ezáltal a szegregátumok, az itt élő etnikumok közötti feszültségek, problémák is orvosolhatóvá válhatnának, a mélyszegénységet akár fel lehetne számolni, emberhez méltó körülményeket biztosítani minden itt élő lakos számára. Mindehhez erőteljes közösségfejlesztést is társítani kellene, mert a kettő együtt érné el a kívánt hatást. Piroskaváros eddig teljesen kimaradt mindenféle közösségfejlesztő tevékenységből, projektből. Nincs közösségi tér sem a városrészben. A város széle felé haladva pedig szinte semmilyen üzlet, még élelmiszerüzlet sem található, melyekre egyre nagyobb az igény az ide költöző és építkező családok miatt.

A Szőlőhegyi utca egy frekventált, forgalmas területe a városrésznek, a „város piaca" itt működik, és a legtöbb fontos intézmény is itt található (orvosi rendelő, óvoda, iskola, gyógyszertár, templom, plébánia stb.).

Kifejezetten veszélyes kerékpárral időnként közlekedni ezen a szakaszon, nagyon nagy szükség lenne egy kerékpárútra a Szőlőhegyi utcán végig.

Válasz

Köszönjük szépen az észrevételeket. A ppt-ben szereplő állításoknál sokkal bővebben és árnyaltabban fogalmaz a Megalapozó Vizsgálatok és a Koncepció, javasoljuk azokat is elolvasni, mivel az kerül önkormányzati határozattal elfogadásra, nem pedig a ppt előadás. A Problématérképen feltüntetett hiányos zöldfelületi ellátottság elsősorban a hiányzó közterületi fákat, közterületi parkokat jelenti. A zöldfolyosók minőségi fejlesztését tartalmazza a Koncepció. A kertvárosi miliő, a kertek zöldfelülete természetesen nagyon jó adottság, nem ennek a hiányosságára utal az állítás, bár ismerünk telkeket, ahol a rendezetlenség, szabadtéri tárolás és burkolt felületek miatt nagyon kevés a zöldfelület. Úgy látjuk van fejleszteni való a kerteken belül is, elsősorban a hátsókertekben.

Az infrastruktúra fejlesztése, azon belül a járdák és csapadékvíz-elvezető hálózatok fejlesztése kiemelt prioritás a koncepcióban. Az ilyen részletes fejlesztési javaslatok a koncepció tömörségéből adódóan a sokkal részletesebb integrált településfejlesztési stratégiában jelenhetnek meg elsősorban, melyben a városrészi projektelemek közé javasoljuk ezeket felvenni.

A felvetés kapcsán azonban kiegészítjük a koncepció 9.2 fejezetét (32.0.), felhívva külön a figyelmet a piroskavárosi hiányosságokra. Közösségi tér kialakítását, üzletek létrehozását az önkormányzat támogatja, ezekre most is megvan a lehetőség egyéni kezdeményezés útján is. Piroskavárosban szinte minden telek magántulajdonban van, kicsi a mozgástere az önkormányzatnak új intézmények létrehozására. A koncepció 9.2. fejezete tartalmazza a meglévő szolgáltatások fejlesztését, minőségi szolgáltatások bővítését. A közösségfejlesztésre, szegregátumokra, és az intézményi hiányosságok orvoslására tett javaslat az ITS kompetenciája, a projektelemek megfogalmazása konkrét helyszín megnevezésével stb.

A kerékpárút, esetleg kerékpársáv kijelölésére vonatkozó javaslatot köszönjük, beemeljük a koncepció 9.2. fejezetébe.

SWOT analízishez észrevételek, kiegészítések:

Erősségek:

- kertvárosias jellegű városrészekben gazdag a település, illetve nagy méretű parkokban, terebélyes fákban, régi fasorokban nincs hiány, emiatt „híresen" zöld település Csongrád, mely a városklímát is pozitívan befolyásolja

Gyengeségek:

- az utóbbi években nagy mértékben csökkent a városban az állattenyésztés, holott a város és gyepes területei, ártéri övezetének egyes részei ennek kiváló lehetőséget biztosítanak.
- Nincs a városnak egy „igazi" főtere, ahol a nagyobb rendezvényeket útlezárások nélkül is meg lehetne tartani, illetve amely komplex módon biztosítana helyet a fesztiválokhoz, rendezvényekhez. Több nagyobb központi tér van a városban (ez akár lehetőség is lehet).
- gyenge a közlekedésbiztonság a városban, fejleszteni kellene a közlekedésbiztonsági, forgalomirányítási rendszereket, felülvizsgálni, aktualizálni a szabályokat

Lehetőségek:

- Ki lehetne alakítani a város főterét, a Szentháromság téri park Művelődési Házzal szemben lévő részének lehetne megadni ezt a funkciót, hangulatos főtérré alakítva úgy, hogy a fás hangulatát amennyire lehet, megtartsa.
- a helyi munkaerőpiacra felkészítő képzési programokat indítani, az igényeket felmérni és megtervezni hozzá a szükséges kompetenciafejlesztést
- állattenyésztés erősítése, benne rejlő potenciálok kihasználása
- erdősítési programok indítása, Csongrádnak kiváló adottságai vannak az erdők telepítéséhez

- az ártéri erdők karbantartása, természetességi osztályozásuk elvégzése, élőhelyeinek, növénytársulásainak teljes feltérképezése, és a védettségükhöz illeszkedve a hasznosítási lehetőségeik meghatározása
- az ártér és a folyómeder hordalékkal történő feltöltöttségének felmérése, árvízvédelmi stratégia kidolgozása szakértőkkel, mérnökökkel, a jövőbeli biztonság megteremtése országos szintű összefogással
- a vizes élőhelyek állapotának felmérése, a holtágak vízminőségének javítása, vizes élőhelyek bővítése, vízi élőhelyek biodiverzitásának fejlesztése, őshonos fajok telepítése
- víziturizmus fejlesztése
- gyümölcstermesztés támogatása, nemcsak szőlő!
- fiatalok mezőgazdasági tevékenységeinek támogatása
- felsőoktatási képzések (pl. agrármérnök, erdész, természettudományos szakok, szaktanár képzések, mérnöki, műszaki, egészségügyi képzések) indítása a városban, többféle OKJ képzési lehetőség biztosítása (több fiatal maradna és költözne a városba)
- Csongrád turisztikai településsé tétele
- az északi irányú közlekedési tengelyt is fejleszteni kellene. Csépa, Kunszentmárton, Szolnok irányába. Ez nagy gyengesége a városnak, hogy Jász-Nagykun Szolnok megye irányában a közúti közlekedés normális módon, kerülő nélkül szinte lehetetlen (Csongrád-Csépa és Csongrád-Magyartés felé nagyon rossz az összekötő út minősége)
- Csongrád-Szentes alföldi mezőváros páros együttes fejlesztése, együttműködések szorosabbá tétele. Jó ötlet lenne egyszer Szentes és Csongrád közé tramtraint (Hódmezővásárhely-Szegedhez hasonlóan) építeni, mely a két várost teljes szélességükben összekapcsolja, a jelentősebb turisztikai célpontokat felfűzve rá.
- új, innovatív, élményalapú és oktatási-nevelési célú vidékfejlesztési ötletek kidolgozása
- természeti/ökoturizmus fejlesztése fenntartható módon, Natura 2000-es terület adottságainak kihasználása (pl. természet- és környezetvédelmioktatás)
- vallásturizmus fejlesztése, nagyobb vallásturisztikai útvonalakra való rácsatlakozás (pl. Mária út), turistaútvonalak kiépítése, bővítése, infrastrukturális fejlesztése (Csongrád nagy vallási hagyományokkal rendelkező település az Alföldön)
- klímaváltozáshoz (mely mindig is volt a történelem során, mint természetes folyamat) alkalmazkodni tudó mezőgazdasági termelés, illetve olyan mezőgazdasági termelés támogatása, mely hosszútávon biztosítja az egészséges és jó minőségű talaj fenntartását, illetve nem szennyezi a talajvizeket sem
- vízmegtartó rendszerek kiépítése, mely az egyre nehezebb öntözési problémákat is enyhíteni tudná, K+F bevetése ezen a területen
- drogprevenció, bűnmegelőzés, közbiztonság javítása
- sportolási lehetőségeket bővíteni (Tiszán végezhető vízi sportok pl.), sportinfrastruktúrát fejleszteni – futósáv (futásnak megfelelő bevonattal) kialakítása a gáton
- a Fahídra, mint építészeti emlékre „építeni", hangulatosabbá tenni a Fahidat (pl. éjszakai díszkivilágítással, Újvidéken a hidakat gyönyörű fénysorokkal tették látványossá éjszakára)
- Körös-toroki strandon játszóterek, csúzdák, illetve plusz turisztikai szolgáltatások biztosítása, egységesíteni a büfék, szolgáltató létesítmények stílusát
- tisztább várossá tenni Csongrádot, környezetrendező és városszépítő közösségi akciók szorgalmazása, támogatása

Veszélyek:

-árvízveszély!!! ez teljesen kimaradt a koncepcióból, holott a Tiszazug árvíz szempontjából szempontból fokozottan veszélyeztetett

- holtágak, vizes élőhelyek eutrofizációja, eltűnése, szennyezettségi fokuk romlása

- a felhasznált termálvíz nem megfelelő kezelése, az eltérő hő és sótartalom miatt nem szabad holtágba, folyóvízbe engedni a termálvizet (a Kis-Tisza holtág élővilágát pusztítja, vízminőségét rontja, eutrofizációját gyorsítja, így a holtág élettartamát csökkenti, visszafordíthatatlan károkat okoz az ökoszisztémájában)

- A Tisza folyó egyre szennyezettebb, élővilága pusztul, a Körös-toroki strandra is ez veszélyt jelent

- Kiskörénél időnként leeresztik a vizet, melytől függ a Körös-toroki szabadstrandon a víz szintje, minősége és a homokpart nagysága (strandszezonban nem éppen előnyös, nem lehet esetleg az érdekeket egyeztetni?, a többi Kisköre alatti tiszai strand érdekeivel is ütközik)

- szegregátumok, társadalmi feszültségek, megnövekedett bűnözés

- a nagy, idősebb fák nagy viharok idején veszélyt jelenthetnek, emiatt érdemes karbantartani, folyamatosan ellenőrizni őket, illetve vannak bizonyos útkereszteződések, ahol a nagy fáktól nem lehet belátni az utat (balesetveszélyes!)

Válasz

A bemutató ppt-ben — a SWOT analízis nagy terjedelme miatt — a rövidített változat szerepel, és csak a legfontosabb pontjai kerültek megjelenítésre. A Koncepciónak nem része a SWOT analízis, az a vizsgálati munkarészekben található. A SWOT analízis teljes terjedelmében a Megalapozó vizsgálatok c. dokumentációban volt olvasható (208. oldaltól). Véleményező csak a ppt alapján írta észrevételeit.

Köszönjük szépen a részletesen kidolgozott kiegészítő javaslatokat. A felsorolt kiegészítéseket tartalmazzák a Megalapozó vizsgálati munkarészek szakági fejezetei, a SWOT analízis azokat tömören, és összefüggéseiben sorolja fel, így ebben a megfogalmazásban az átfedések miatt nem javasolt beemelni. Például:

A „híresen" zöld település másképp fogalmazva, de megtalálható az Erősségek között, pl.:

- Jelentős városszerkezeti, településképi, dendrológiai és zöld-és kékinfrastruktúra hálózati értéket képviselő zöldterületek, közterületek és vízfelületek
- Aktív zöldfelületi értékvédelem
- Az épített környezet szervesen kapcsolódik a természeti környezethez, gazdag ökoszisztéma szolgáltatások, melyek tovább bővíthetők
- A klimatizáló zöldfelületek által a vonzó kisvárosi életminőség hosszú távon fenntartható

A közlekedésbiztonságra vonatkozó felvetések másképp fogalmazva, de megtalálható az Erősségek között, pl.:

- Meglévő kerékpárforgalmi hálózati elemek közötti kapcsolatok hiánya, ami balesetveszélyes helyzeteket okoz

- Jelentős közúti csomópontok forgalombiztonsági problémái

A kérésben szereplő városi főtér kialakítása, ahol nincs átmenő forgalom, jelenleg nem megoldható a városszerkezeti adottságok miatt. A Szentháromság tér területe helyett a belvárosi területeken kívül van lehetőség új rendezvénytér kialakítására. Jelenleg folyik az Ifjúsági tér tervezése. Rendezvényeket, fesztiválokat az Ifjúsági téren lehet majd megtartani, színpad és nézőtér kialakítása is tervbe van véve. De a Köröstorok, vagy a Bökényalj területe is alkalmas lehet, ahol tervezett közparkok vannak kijelölve a hatályos rendezési tervben.

A Lehetőségek között szereplő vallásturizmussal kapcsolatos javaslatot beemeltük a Koncepció 6.2.2. Minőségi, sokrétű lakossági és idegenforgalmi szolgáltatások bővítése c. fejezetbe, a Célok a város turisztikai attrakcióinak fejlesztése érdekében listájába (24.o.).

A Veszélyekhez javasolt utolsó előtti bekezdést beemeljük a Vizsgálati munkarész SWOT elemzésébe (szegregátumok, társadalmi feszültségek, növekvő bűnözés)

Az általánosan megfogalmazott szakirányú, pl. környezetvédelmi, árvízvédelmi, közbiztonsági problémákat és kezelésüket külön jogszabály tartalmazza, azok nem tartoznak az önkormányzat hatáskörébe, hanem az egyes hatóságok feladata. Az önkormányzat folyamatosan fejleszti a védelemre, biztonságra vonatkozó műszaki infrastruktúrát, ezek is inkább ITS feladatok, projektelemek. A SWOT Gyengeségei között szerepel az árvízveszély: 'Part menti területek fejlesztését árvízveszély korlátozza'.

A településfejlesztés lehetőségeire adott részletes javaslatait köszönjük. A koncepció tömör szerkezetéből adódóan ezek nem kerülnek ilyen részletezettséggel a dokumentumba, de lényegét tekintve a koncepció tartalmazza azok elemeit. A projekt szintű javaslatok az önkormányzat döntésétől függően az integrált településfejlesztési stratégiába beépülhetnek.

Vélemény 2: Bocsánat, egy-két dolog eszembe jutott, amit kifelejtettem, de észrevételeztem még. Nem tudom pontosan hol volt a dián, nincs időm már visszakeresni, de volt benne ilyen rész, amit nem értettem vagy remélem nem jól értettem: negatívumként említette a kisbirtokokat. Ezt én egyértelműen és felkiáltójellel az erősségekhez tenném, sőt ezt védeném Csongrádon! Mi erről hosszas tanulmányokat, kutatásokat olvastunk az egyetemen, és a gyakorlatban is azt látom, hogy nagyobb a népességmegtartó képessége azoknak a településeknek, ahol elaprózott földterületek vannak, ahol megmaradtak a kisbirtokok, tanyák kisméretű földterületekkel, Kunszent pl. régen egy nagyon erős mezőgazdasági település volt, sokan gazdálkodtak, mindenki megtermelte magának, amit kellett. Ezt tervszerűen és szándékosan tönkretették, kb. jelenleg 1-2 nagybirtokos kezében van a város összes mezőgazdasági földterülete. Ebből óriási elvándorlás lett, az életszínvonal csökkent és rengeteg negatív hatása van mind a mai napig. Csongrádon nekem nagyon tetszik, hogy szinte minden 2. embernek van egy kis földterülete, szántója, gyümölcsöse, szőlője, legelője stb. Sokkal gazdagabb, sokszínűbb így a mezőgazdasági termelés is, és lehetőséget ad sok embernek, családnak a megélhetésre, több a kistermelő és az arra épülő szolgáltatás, feldolgozóipar, piaci kereskedelem. Ez nagyon fontos, Vajdaság is azért életképes még mind a mai napig és még a háborús időszak sem tudta megroppantani az embereket, mert ott is nadrágszíjparcellák vannak, mozaikos az egész táj :). Ez a mai válságos időszakokban is nagyon fontos, ezt kell támogatni erősen. Uniós és egyéb érdekekkel ez persze nem egyezik, eddig is mindent megtettek ezek tönkretételére, de ebbe nem szabad belemenni. Ezt vegyétek ki a koncepcióból, ha lehetséges, vagy fogalmazzátok át, hogy semmiképpen ne ez jöjjön le belőle.

Volt egy olyan mondat is, hogy a tanyákon élők szennyezik a környezetet. Ez megint csak így nem igaz és félrevezető. Pont a tanyasi gazdálkodás, tanyasi életmód az egyik legkörnyezetbarátabb életmód jelenleg. Kevesebb szemetet termelnek, igyekeznek harmóniában együtt élni a természettel a tanyasiak (éltünk több évet tanyán közöttük, tudjuk...), műtrágya helyett biotrágyát alkalmaznak, komposztálnak, sokan tisztítják a szennyvizet víztisztítókkal, egyre több helyről hallom, a derítőt is lehet jól megépíteni, stb. Ezek az állítások egyszerűen nem igazak. Sokkal nagyobb gond a vegyszerezés, mindent permetezünk, stb. szemlélet a közepes és nagygazdáknál, akik a haszon miatt mindent szert bevetnek és a talajt is kizsigerelik, túlöntözéssel is elszikesítik. A tanyasi életmódot, biogazdálkodást támogatni kell, persze a csatornahálózat kiépítése nem hátrány, csak akkor ugye a víz ára duplázódik...Ezek kicsit olyan szocialista gondolkodásmódot tükröző mondatok nekem benne. Gondoljátok át...Most pl. vagyonokat fizet egyre több gazda gilisztákért. Nemrég olvastam erről, hogy a sok vegyszer miatt teljesen eltűntek a giliszták a talajból és mostanra beérett a hatása, hogy már nem terem a föld, elhalt (kiderült, hogy a giliszták ürüléke a növények számára elengedhetetlen ásványi anyagokat tartalmaznak). Gilisztatenyésztőnek érdemes menni, persze kérdés, hogy sikerül-e hatékonyan visszatelepíteni egy elhalt, 100 évre elszennyezett talajba a férgeket és a mikroorganizmusokat.

A tündérkert ötletét akartam még kérdezni, hogy az pontosan mit takarna? Mert amúgy jónak gondolom a Kis-Tiszánál, viszont ezügyben mindenképp egyeztetnék a Csongrádi Természetvédő Egyesület vezetőjével Deák József tanárúrral. Nem mindegy ugyanis, hogy ez hogyan valósulna meg, mert nagyon jót is ki lehet hozni belőle, de sokkal könnyebb maradandó kárt okozni a természeti környezetében így a holtágnak. Nem tudom, hogy ismered-e őt és a fiát, aki az egyetemen engem is tanított és nála szakdolgoztam, kutattam. Nagyon jó szakember mind a kettő, hihetetlen nagy tudással, igazi jó bölcsességgel. Sajnos sokan kinevetik őt, nem veszik komolyan, amit mond az önkormányzatban, pedig sajnos igaza van, csak ugye a politika sosem szokott hosszú távon gondolkodni és saját érdekétől mentesen. Ha érdekel Téged, hogy egy-egy fejlesztést, beruházást miként lehetne környezetkímélő módon megvalósítani, környezetvédelmi hatástanulmányokat készíteni rá, akkor őt ajánlom vagy a fiát. Idős már, remélem még él egy darabig, mert én is át akarok venni még tőle sok ismeretet, amire most még nincs időm. Remélem nekik is elküldted a koncepciót, általában szokott írni véleményeket ilyenekre. Említhetsz engem is, hogy én javasoltam őt, hogy küldd el neki, akkor lehet bátrabb lesz, mert már kezdi feladni a küzdelmet e téren szegény. Én is ismerem ezt a problémát.

A szúnyogirtás kérdése is egyébként beletartozhat a városfejlesztési koncepcióba, mert ez egyre nagyobb probléma, vitaterület. Befolyásolja a lakosok közérzetét, egészségét, a turizmust, viszont az élővilágra is

erőteljes hatással van. A biológiai irtás valójában ugyanolyan kémiai irtás, csak a vizes élőhelyeket szórják be vele. Ezekre még nem is született komplex természetvédelmi szempontú hatástanulmány egyébként, zajlik ezek vizsgálata még. Közvetlenül az állóvizeinket, folyóvizeinket vegyszerezzük tele így meg, ami pedig az egyik legérzékenyebb ökoszisztéma. Át kellene ezeket is gondolni rendesen, mert Csongrád fontos természeti erőforrásait képezik a vizes élőhelyek, meg azért a halakat is fogyasztjuk belőle...Kérdés, hogy lenne-e olyan megoldás, ami tényleg összehangolható a természettel, erre is lehet, hogy Józsi bácsinak lenne meglátása.

Válasz

Köszönjük szépen az észrevételeket.

Az elaprózódott telekszerkezet nem jelenti a kisbirtokok hátrányos megkülönböztetését, sőt a koncepcióban kitűzött cél, az ökológiai gazdálkodás előtérbe kerülése sem képzelhető el családi gazdaságok működése nélkül. A tanyarendszer és tanyasi életmód védelme alapvetés Csongrád településen. A környezetbarát életmód elsajátítása területén lakóhelytől függetlenül mindenkinek van tennivalója.

Az ilyen részletes fejlesztési javaslatokat a koncepció tömörségéből adódóan a sokkal részletesebb integrált településfejlesztési stratégiába célszerű beemelni, melyben a városrészi projektelemek közé javasoljuk ezeket felvenni. Az általános kötelező közfeladatok ellátása sem kapcsolódik szorosan a koncepció céljai közé.

Például a szúnyogirtás sem tartozik szorosan a településfejlesztési koncepció célrendszeréhez, főleg nem a vegyszeres védekezés, azonban természetvédelmi, környezetvédelmi szempontból más oldalról közelíti meg a koncepció a problémát, például közvetve, a természetes ellenségeinek védelmével, a fecskék és denevérek élőhelyeinek kedvezőbbé tételével (Lásd Koncepció 26.o.).

4. Tóth Dezső

Magyarország turista nagyhatalom, különösen a gyógyvíz-fürdő turizmus fejlődik rohamosan. Ezért a turizmus és szempontjából is szeretném elmondani a véleményemet.

A városközponttól tíz kilométerre lévő, Bokrossal kezdeném:

A jelenlegi is működő rendezvények Bokroson a Szüreti bál, a Falunap és a vele összekapcsolt Lovas Napok.
Érdemes lenne újra osztatlan közös önkormányzati tulajdonba venni a Bokros-Pusztát.
Két szürke marha gulya legel a Bokrosaljon, a Földvári-féle (foldvarilaszlo.hu) és a Deák-féle.
A parcellák miatt a juhászok nehezen tudnak legeltetni a Pusztán, az első kaszálást is meg kell várniuk, hogy rámehessenek a területre.
A Bokros-Pusztán most ott vannak a szürke marhát, bivalyt tenyésztő, legeltető: Földvári László és Deák István. A juhászok: Drozdik János, Kiss József, Fekete István.
A Pusztán lévő Artézi-kút itatók nagyon rossz állapotban vannak, tönkre mentek. Javaslom ezeket felújítani. Ebből isznak az itt legelő állatok és a turisták is itt tudják feltölteni vizes kulacsaikat.
Jó lenne, ha megvalósulna a csongrádi vízlépcső! Az úgynevezett „Körgát" már ki van építve, az elektromos hálózat oda van vezetve.
Bokros Pusztán is elkelne egy olyan Turista-körút kialakítása, mint a Nagyrétben van.
A Mars Kft. továbbra is bűzös leheletet ont a térségben élőkre. A hosszútávú koncepció és a stratégia nem beszél arról a rossz levegőről, amit a Mars Kft. bocsájt ki. Tudvalevő, hogy a Mars Kft. vágóhídi hulladékot pörköl és csomagol. Füstjének szaga a „krematórium"-ot juttatja az ember eszébe. Az uralkodó szélirány a falu felé sodorja a bűzt. Be kell zárni az ablakokat, hogy az emberek megvédjék a lakás belső tereit a szétáradó rossz szagtól. Sokan próbálkoztak már ellene tenni valamit, (pl. Gyovai Gáspár alpolgármester úr) is, de mind máig sikertelenül.
A Mars Kft. A napokban is építkezik, mintegy harmadával kívánja bővíteni a termelést.

Tiszaalpár-Kiskunfélegyháza felül egyre nő a kamion forgalom! Elkerülhetetlenné vált, hogy ebből az irányból is megépüljön az elkerülő út!!!

Az új bicikli út Csongrád és Bokros között igazi telitalálat, azt gondolom, hogy ennek osztatlanul mindenki örül. Sajnos a bicikli út mentén lévő akácfáról lehulló tüskés gallyak sorra defektet okoznak a kerékpároknak. Ezért néhányan már az országúton bicikliznek. A gyökerek pedig megemelik a burkolatot. Az bicikli utat tisztító jármű nem jön el egészen Bokrosig. Jó lenne, ha a jövőben végig letisztítaná az utat.

Egy ünnepélyes alkalommal javaslok elhelyezni egy emléktáblát a Bokrosi Katolikus Templom oldalfalán. Úgy, mint az a Piroska városi templom falán is van. Leírva a templom történetét, az újra építés körülményeit, megemlítve a tervezőt és az építőket, az akkori Bokrosi Baráti kört és Gulyás Ferenc nevét, aki oroszlánrészt vállalt az újjáépítés szervezésében, lebonyolításában.

Válasz

Köszönjük szépen a részletesen kidolgozott észrevételeket. A felsorolt javaslatokat tartalmazza a Koncepció, csak tömörebben, és összefüggéseiben sorolja fel azokat, a megfogalmazásban vannak különbségek. Az ipari területek környezeti terhelésének csökkentését a Koncepció nem tudja megoldani. A MARS Kft. bűzhatása ellen hatóságilag szükséges fellépni, ez a környezetvédelmi probléma a koncepció szintjén nem megoldható. Erősebb, nagyobb szűrők beépítése, modernebb technológiai, műszaki megoldások alkalmazása hatósági szinten írható elő.

Csongrád városáról:

A gyógyvízről bebizonyosodott, hogy Délalföld egyik legjobbika. Már Eke Károly is erről álmodott. Most pedig a strand-és gyógyfürdő felújítással megvalósult az álom.

Sajnos a füves labdázó terület nagy részét elvette a kiúszó medence.

Most épül a Sportuszoda, ami további füves területet vesz el a strandtól.

A strandon lévő színpaddal sem tudott mit kezdeni az üzemeltető, akár le is lehetne bontani.

A kapcsolódó parkolót miért nem sajátítja ki az Önkormányzat, arra felé is lehetne bővíteni a strand területét.

A szépen felújított Városi Park sétáló útjai gyöngykaviccsal lettek leszórni. Baba kocsit képtelenség tolni rajta, a hölgyeknek tűsarkú cipőt biztos, hogy csak egyszer tudják felvenni, ha végigsétálnak rajta. A bitumenes burkolás lehetne a megoldás, de vannak már korszerűbb, ragasztott aprókavicsos felület megoldások is. Talán elmúlt már az a bizonyos öt év, ami alatt nem lehet hozzányúlni, mert EU-s pénzből lett kivitelezve.

Javaslom a Tiszagát-menti sétáló-bicikliző utat díszkivilágítással ellátni.

Nincs a városban a szelektív hulladékgyűjtő és a kutya piszok elhelyezésére való kuka.

A városi Buszállomás körüli szemétgyűjtők igen kezdetlegesek.

A Csongrádi érdekes épületek műemléki lajstromba vétele is hátra van még.

Feltűnően kevés a városban, strandon, Körös-Torkon az angol nyelvű információs tábla!

Válasz

Köszönjük az észrevételeket. A koncepció objektum szintű konfliktusok feloldásával nem foglalkozik, sem időtávlata, sem fókusza, sem tömörsége miatt. Észrevételei az egyéb önkormányzati folyamatokba tudnak becsatornázódni. Megjegyezzük, hogy a gyógyfürdő tömbjében kicsi a mozgástér, ez egy adottság, az önkormányzat kihasználja a legjobb lehetőségeket.

Körös-Torok:

A Betonelemgyár elköltöztetése mikor történik már meg? Helyén egy korszerű fizetős parkoló kialakítása látszik célszerűnek. Alábbi megoldással: beléptetéskor egy kamera leolvassa a rendszámot, kilépéskor a fizető automatába be kell írni a rendszámot és az automata kikalkulálja a parkolási díjat. Így a késésért senki nem kap büntetést.

A Körös-Torok-i Strand igen sokat fejlődött az elmúlt időkben, de van még rajta mit javítani, fejleszteni.

A szálláslehetőségek úgy, mint a hotelek, szállodák, panziók, vendégházak, vendéglátó helyek korszerűsítése, három esetleg négycsillagossá bővítése mindenképpen a jövő feladata.

A kiemelten védett Belváros skanzenszerű működtetésében még igen sok lehetőség van.
Az Aranysziget hasznosítására való pályázatot kiírása jó ötlet.
A holtágak fokozott védelme igen fontos, a horgász sport nagy örömére.
A Kisrét-ben én azt látom, hogy erre felé lehetne a várost bővíteni, kertes családi házas megoldással.

Válasz

A volt betonelemgyár területének újrahasznosítását tartalmazza a Koncepció és a hatályos ITS is. A turisztikai célok minőségi szolgáltatások fejlesztését tűzik ki, melyek egymással és a természeti környezettel történő harmonizációja folyamatos feladatként jelenik meg.

Kisrét területén az önkormányzat nem támogatja a lakóterület fejlesztését, a holtág védelme érdekében, és mivel az a város egyik kiemelt rekreációs területe, ott elsősorban a szabadidő, hobbi eltöltésére van lehetőség különböző intenzitású és célú természetközeli kiskertes hasznosításban.

Egymondatban összefoglalva:

A Bokros-Puszta a Gyógyfürdő és Körös-Torok (Belváros) háromszögre lehetne igazán felfűzni a jövő turisztikai lehetőségeit!

Válasz

Köszönjük a javaslatot, a Koncepció foglalkozik a turisztikai lehetőségekkel is.